

Een analyticus ontleeft de menselijke ziel

Wat zijn uw laatste woorden? Wat verstaan wij onder verlangen? Welke rol speelt geld in ons leven? Wanneer voelen wij ons machtig? Het zijn niet de minste levensvragen waar Manfred Kets de Vries over nadent en schrijft in zijn nieuwste boek. De Nederlandse psychoanalyticus en econoom is al jaren als hoogleraar verbonden aan het prestigieuze INSEAD en een van de meest geprezen internationale managementdenkers. Hij schreef een aantal boeken over leiderschap en voelde zich nu geroepen om voor de verandering eens zijn licht op vier andere grote thema's te laten schijnen.

In *Seks & Geld, Geluk & Dood. Mijmeringen uit het ondergrondse* staan essays waarbij hij nadrukkelijk de dagelijkse besloomingen van managers achter zich laat. Het gaat niet om managementmodellen of pasklare antwoorden en analyses, maar om de existentiële levensvragen die managers oftewel mensen bezighouden en die hij veelvuldig in zijn praktijk als coach of thera-

peut tegenkomt. 'Vragen dwingen tot dieper nadenken en overpeinzen. Vragen zijn een uitnodiging tot een gesprek, de koninklijke weg naar inzicht en een nieuw leerproces. Alleen antwoorden geven, is de beste manier om het leerproces een halt toe te roepen. Het schrijven van deze essays was een fantastische manier om de diepte van mijn onwetendheid beter te peilen', schrijft hij. De essays moeten volgens hem mensen laten weten dat zij niet alleen staan in hun verwarring en dat hun problemen door velen worden gedeeld.

Kets de Vries merkt op dat hij in zijn praktijk geregeld managers tegenkomt die sterk gericht zijn op het verwerven van wat zij 'schijf-aan-jou-geld' noemen. Geld waarvoor zij kortom aan niemand meer iets verplicht zijn. Omdat zij soms in hun jeugd moesten toezien hoe hun ouders worstelden om de eindjes aan elkaar te knopen en zich daardoor machteloos voelden wordt geld verdienen een levenslange obsessie. Zij denken ten onrechte dat geldgebrek de oorzaak is

Toegankelijkheid ★★★★★

Toepasbaarheid ★★★★★

Toegevoegde waarde ★★★★★

Kets de Vries schreef een rijk en intelligent boek over grote menselijke thema's. Enige terughoudendheid in het gebruik van citaten zou de leesbaarheid vergroten.

van narigheid, terwijl geld volgens Benjamin Franklin wellicht juist geen vacuüm vult, maar een vacuüm creëert.

Topmanagers moeten tevens volgens Kets de Vries proberen een 'authentizotische' organisatie op te bouwen, een omschrijving die hij baseert op de Griekse woorden 'authentikos' en 'zotikos'. Dit betekent dat bedrijven zowel authentiek als essentieel voor het leven dienen te zijn. Pas als medewerkers zich gelukkig voelen in hun werk kunnen zij iets wezenlijks bijdragen. Een zinvol leven is volgens de psychoanalyticus ondenkbaar zonder zinvol werk. En zingeving is weer de beste remedie tegen een leeg bestaan, denkt hij.

Het boek is duidelijk het werk van een academische analyticus die de grote thema's en levensvragen niet schuwt en allesbehalve pasklare antwoorden levert. De kracht van het boek zit in de combinatie van zijn persoonlijke praktijkervaring en de intellectuele analyse. Hij gaat verder dan menig managementdenker en combineert de rijkdom van literatuur, kunst en wereldgeschie-

denis met menselijke dilemma's. Bewonderenswaardig is ook dat hij bijvoorbeeld een onderwerp als de dood en de daarmee gepaarde angsten en pijn niet vermijdt.

Enigszins vermoeiend en soms overbodig zijn de tientallen zo niet honderden citaten die Kets de Vries continu door zijn betoog strooit. Fjodor Dostoevski, Henri Matisse, Lao Tzu of Marcel Proust hebben allen ongetwijfeld waardevolle inzichten en opmerkingen, maar enige dosering was hier wel op zijn plaats geweest. Zijn eigen inzichten zijn de moeite waard en hebben het niet nodig om door tientallen grote namen opgeblazen te worden. Het komt de leesbaarheid bovendien niet ten goede. Voor de rest is het boek een verrijking voor iedereen die meer van zichzelf en de menselijke natuur wenst te begrijpen.

.....
'Seks & Geld, Geluk & Dood. Mijmeringen uit het ondergrondse'. Auteur: Manfred Kets de Vries. Uitgever: Nieuwezijds. ISBN 9789057122651. 24,95

